

1036 BUDAPEST,
LAJOS UTCA 156.

BUDAPEST FŐVÁROS I. KERÜLET ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA		
HIVATAL		
IKTATÓSZÁM: 79/446-10/2023		
IKTATVA: 2023 DEC 13. BUDAPESTGALERIA.HU GALERIASBTM.HU		
MELLÉKLET	ÜGYINTÉZŐ	ELŐZMÉNY
x	Farsang Műhely	ül.

Ügyiratszám: BTM/6771-4/2023
Ügyintéző: Szerdahelyi Márk

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZAKÉRTŐI ÁLLÁSFOGLALÁS

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervezetek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. s (1) és (2) bekezdéseinek alapján.

1.) TÁRGY

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata kezdeményezésére tervezett Töröcsik Mari emlékhely pályázatnyertes művének bírálata

2.) SZAKÉRTŐI KONZULTÁCIÓ IDEJE

2023.12.01.

3.) RÉSZTVEVŐK

Szakértő:

Szende András okl. tájépítészmérnök

4.) KÖRÜLMÉNYEK ISMERTETÉSE

2023. november 29-én Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata képzőművészeti szakértői állásfoglalás iránti kérelmet nyújtott be a Budapest Galéria részére az általa kezdeményezett Töröcsik Mari emlékhely pályázatnyertes művének bírálata. Újbuda Önkormányzata 2023. augusztus 2-án nyílt, titkos pályázatot hirdetett a kerület díszpolgára, Töröcsik Mari színművésznő közterületi emlékhelyének létrehozására, 2023. október 31-i határidővel. A tervezett felállítási helyszín, a Feneketlen-tónál elhelyezkedő Töröcsik Mari park (hrs.: 4465). A kiírásra 27 db. pályamű érkezett be, melyek közül az Önkormányzat által felkért szakértő grémium a 7. számú pályaművet nyilvánította nyertesnek és tett javaslatot annak megvalósítására.

A Feneketlen-tóhoz kapcsolódó park 1958-60 között épült Möcsényi Mihály tájépítész tervei szerint. Mivel ez a magyar későmodern kertépítészet egyik legszebb, máig eredeti térszerkezetét őrző alkotása, ezért is kiemelten fontos annak vizsgálata, hogy a nyertes pályamű, illetve annak elhelyezkedése mennyire illeszkedik ebbe a kialakult környezetbe.

5.) SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A nyertes pályamű legalább annyira tájépítészeti, mint szobrászati alkotás, ami a 2022-ben emlékfaként ültetett Liriodendron tulipifera (lantlevelű tulipánfa) köré szerveződik. A fa lant alakú leveleivel és tavasszal nyíló sárgás tulipánszerű virágaival valóban kelthet a színházhoz és a legendás színésznőhöz kapcsolódó asszociációkat. A fa helyének kiválasztása szerencsés, hiszen nem bontja meg a történetinek is tekinthető parki térszerkezetet, egy kertépítészetileg kellemesen zárt, védett tér súlypontjában található. Az emlékfá köré tervezett koncepció helyesnek, jó gondolatnak tekinthető a szűkebb és tágabb helyszín szempontjából. Dicséretes, hogy a pályamű kevés fajta anyagból dolgozik, így az emlékfá mellett csupán a terrazzo jelenik

1000087117689

meg, ami emlékműhöz méltó, viszont nagy kivitelezői figyelmet és gondosságot igénylő anyag, ugyanakkor egy ilyen kiemelt helyszínen támogatható az alkalmazása.

Az évgyűrűk íves formavilágából kissé kilóg a tervezett pad hasábos tömbje, aminek anyagára a műszaki leírás nem tér ki (véltetőleg az is terrazzo burkolatú betontömb). Javasolt az adott ívekhez jobban illeszkedő körszelet-forma alkalmazásának megfontolása, harmonikusabb illeszkedésének összehangolása az évgyűrűkkel. Az anyaghasználatot illetően a terrazzo támogatandó, de nagyon fontos a megfelelő minőségű anyag használata, valamint a részletek kidolgozása (szélek fózolása, megfelelő és részletes konszignáció, a feliratok elhelyezésének megfelelő technológiája és összeegyeztetése a konszignációval). Amennyiben lehetőség van rá, javasolt egy világítási terv elkészítése is, az ívek közé és/vagy az emlékfá alá helyezett rejtett világítótestekkel. A tervezés és a kivitelezés során különösen ügyelni kell az emlékfá favédelmére (MSZ 12042:2023 szabvány, Fák védelme építési területeken)! Fontos szempont továbbá a felszíni vízelvezetés megoldása, valamint a megközelítés megtervezése: jó gondolat, hogy az emlékmű gyepesített területen álljon, viszont meg kell előzni annak kikopását, javasolt gyeprács vagy kopásálló fűmagkeverék alkalmazása, illetve hosszú távon gondoskodni kell a gyepek jó karban tartásáról is.

Az ajánlott módosításokat a pályázati nyertes figyelmébe ajánlv, a bizottság a tervet megvalósításra elfogadja.

Budapest, 2023. december 5.

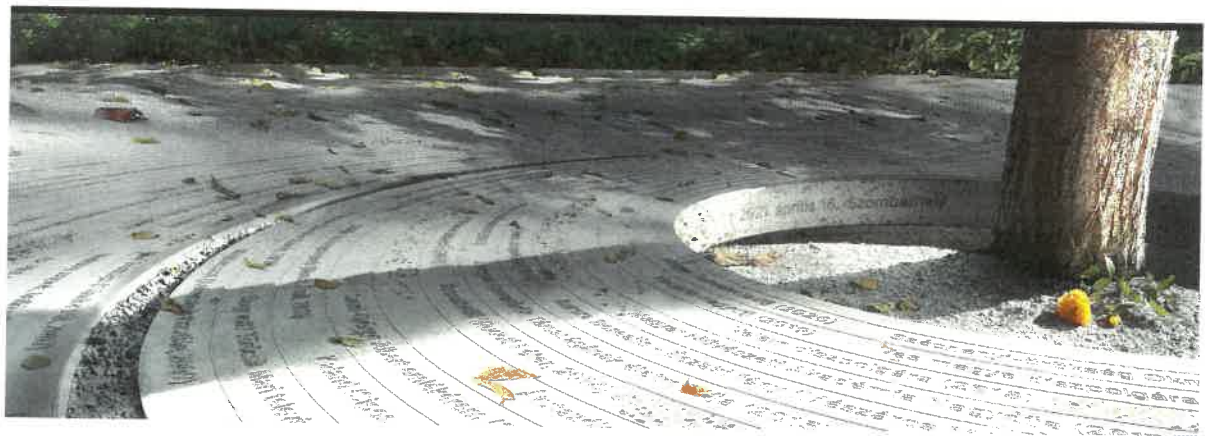
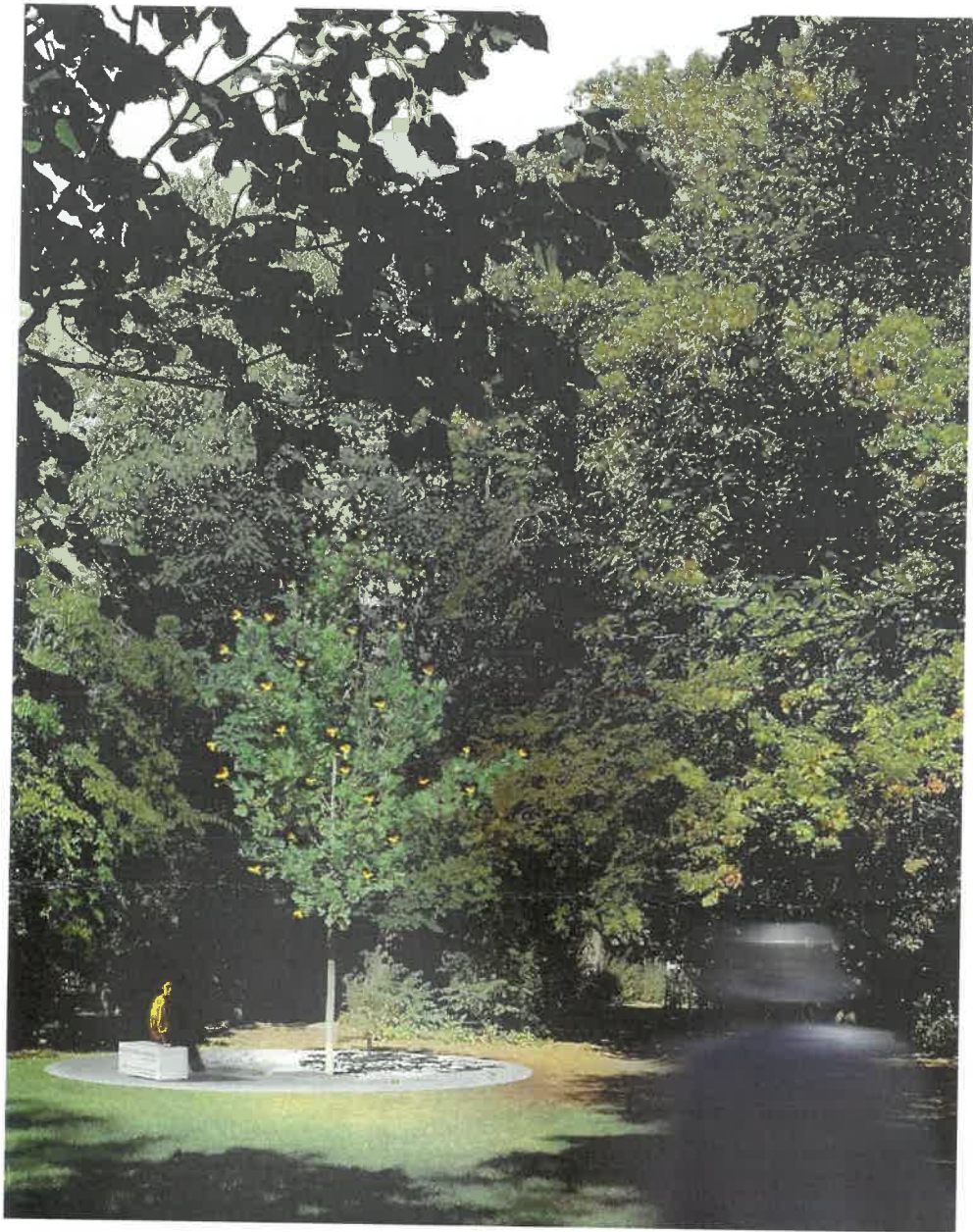

Dr. Szerdahelyi Márk
osztályvezető

Mellékletek: Előzetes látványtervek, makett

Az állásfoglalást kapják:

- Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata, 1113 Budapest, Bocskai út 39-41.
- Főpolgármesteri Hivatal Kulturális, Sport, Köznevelési, Egészségügyi és Szociálpolitikai Főosztály
- Budapesti Történeti Múzeum
- Budapest Galéria

TM07

TM07

